

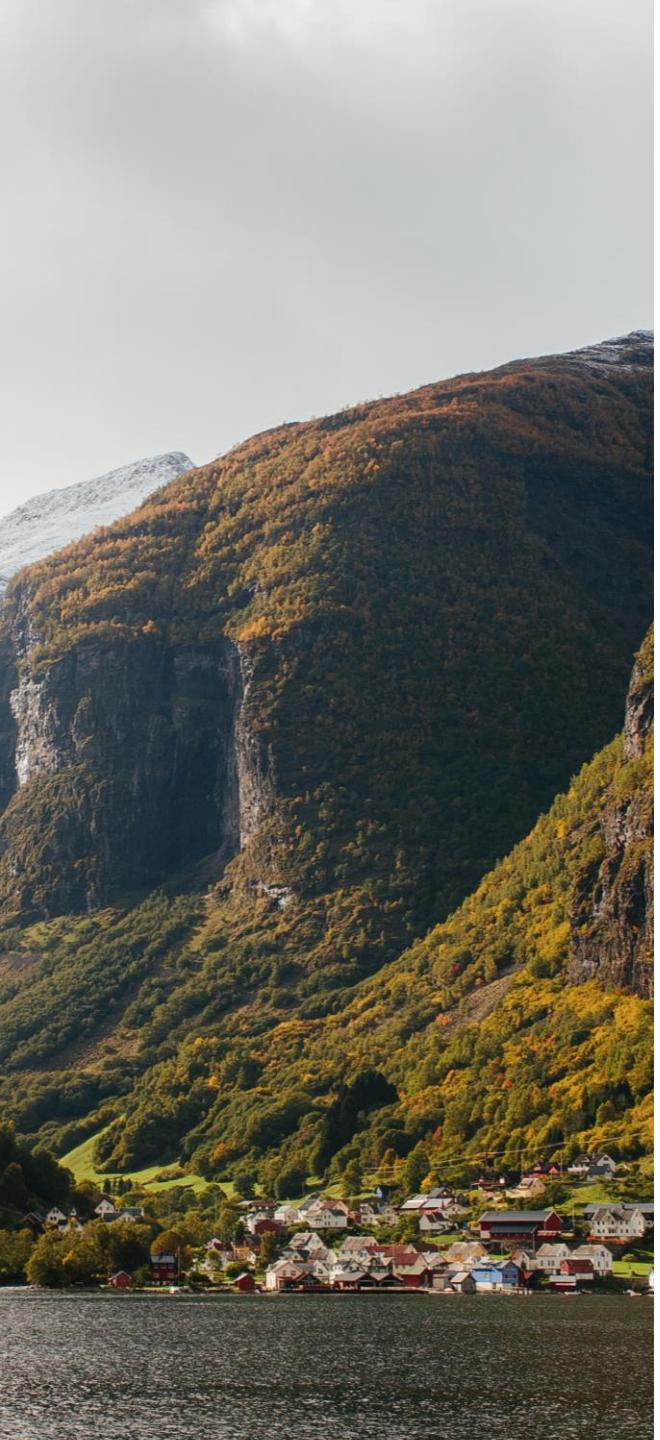
Om å bli datadrevet

Store og små utfordringer
for offentlig forvaltning

Lisa Reutter, forsker, Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Dagens pensum

- Andrejevic, M. (2014). Big Data, Big Questions| The Big Data Divide. *International Journal of Communication*, 8, 1673-1689.
- Beer, D. (2016). *Metric Power*. London: Palgrave Macmillan UK: London.
- boyd, d., & Elish, M. C. (2018). Situating methods in the magic of Big Data and AI. *Communication Monographs*, 85(1), 57-80. doi:10.1080/03637751.2017.1375130
- Cheney-Lippold, J. (2017). *We Are Data : Algorithms and the Making of Our Digital Selves*. New York: NYU Press.
- Crawford, K., & boyd, d. (2012). Critical questions for big data - Provocations for a cultural, technological, and scholarly phenomenon. *Information, Communication & Society*, 15(5), 662-679. doi:10.1080/1369118X.2012.678878
- Dencik L and Kaun A (2020) Datafication and the Welfare State. *Global Perspectives* 1(1).
- Dencik L, Hintz A and Wahl-Jorgensen K (2019) Digital Citizenship in a Datafied Society. Cambridge: Polity Press.
- Dencik L, Redden J, Hintz A, et al. (2019) The 'golden view': data-driven governance in the scoring society. *Internet Policy Review* 8(2): 1-24.
- Just, N., & Latzer, M. (2017). Governance by algorithms: reality construction by algorithmic selection on the Internet. *Media, Culture & Society*, 39(2), 238-258. doi:10.1177/0163443716643157
- Kitchin, R. (2014). The Data Revolution: Big Data, Open Data, Data Infrastructures & Their Consequences. In. London: SAGE Publications Ltd.
- Mayer-Schönberg, V., & Cukier, K. (2013). *Big Data: A Revolution That Will Change How We Live, Work and Think*. London: John Murray.
- McQuillan, D. (2016). Algorithmic paranoia and the convivial alternative. *Big Data & Society*, 3(2), 2053951716671340. doi:10.1177/2053951716671340
- Mittelstadt, B. D., Allo, P., Taddeo, M., Wachter, S., & Floridi, L. (2016). The ethics of algorithms: Mapping the debate. *Big Data & Society*, 3(2), 2053951716679679. doi:10.1177/2053951716679679
- Pasquale, F. (2015). *The black box society: The secret algorithms that control money and information*: Harvard University Press.
- Redden, J. (2018). Democratic governance in an age of datafication: Lessons from mapping government discourses and practices. 5(2), 2053951718809145. doi:10.1177/2053951718809145
- Rieder, G., & Simon, J. (2016). Datatrust: Or, the political quest for numerical evidence and the epistemologies of Big Data. *Big Data & Society*, 3(1), 2053951716649398. doi:10.1177/2053951716649398
- Ruppert, E., Isin, E., & Bigo, D. (2017). Data politics. *Big Data & Society*, 4(2), 2053951717717749. doi:10.1177/2053951717717749
- Sadowski, J. (2019). When data is capital: Datafication, accumulation, and extraction. *Big Data & Society*, 6(1), 2053951718820549. doi:10.1177/2053951718820549

Et samfunnsvitenskapelig blikk på kunstig intelligens, maskinlæring og ideen om datadrevet offentlig forvaltning

- Gjøre teknologi – samt dens makt og styringsevne - synlig.
- Utvikle en god forståelse og årvåkenhet for hvordan teknologi og samfunnsendring er sammenvevd
- Balansere hype og dystopi

MED DATA SKAL LANDET BYGGES

–
11.–12. JUNI 2019
Thon Congress Gardermoen

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Én digital offentlig sektor

Digitaliseringsstrategi for offentlig sektor 2019–2025

Deling av data Konseptvalgutredning

Versjon 1.0 – Sladdet
5. november 2018

Strategi

Fremvæksten av data representerer en viktig ressurs for Norges fremtidige konkurranseevne. De siste årene har oppmerksomheten rundt betydningen av data som kilde til innovasjon, nye forretningsmodeller og forbedring av eksisterende digitale tjenester vært stor.

Melding om datadrevet økonomi og innovasjon

KUNSTIG INTELLIGENS
– MULIGHETER, UTFORDRINGER
OG EN PLAN FOR NORGE

Kommunal- og
moderniseringsdepartementet

Strategi

Nasjonal strategi for kunstig intelligens

Digital agenda for Norge
IKT for en enklere hverdag og økt produktivitet

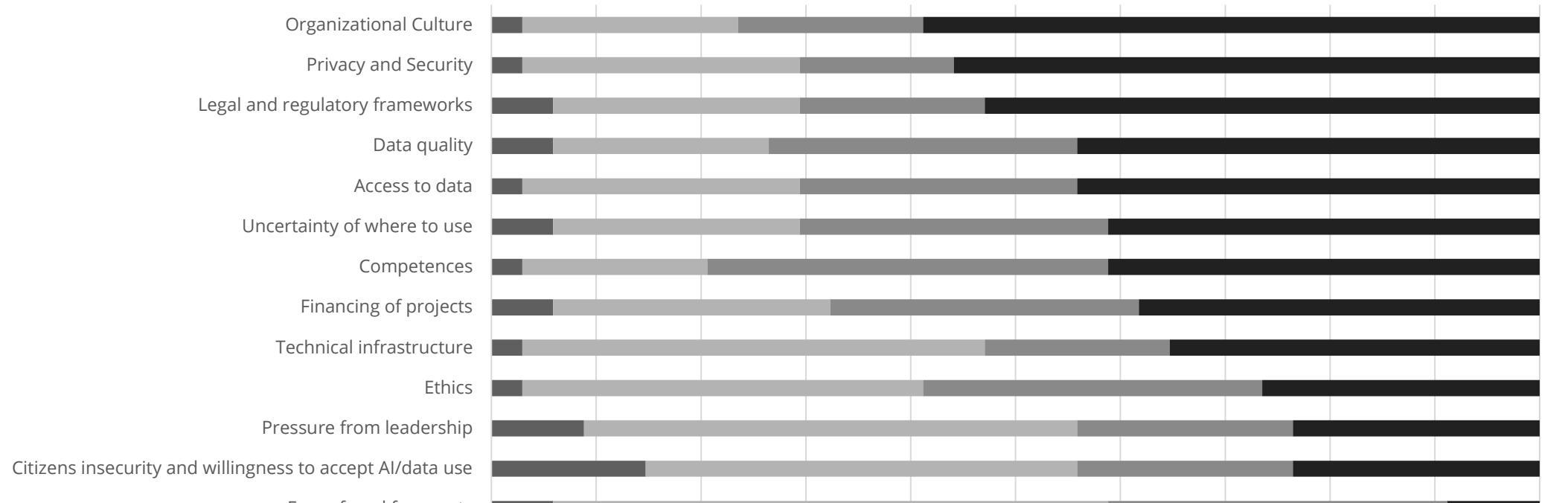

Meld. St. 27
(2015–2016)
Melding til Stortinget

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMET

DET KONGELIGE KOMMUNAL-
OG MODERNISERINGSDEPARTEMET

Hva ser du på som de største utfordringene ved anvendelse av KI/data science i din organisasjon?

■ Don't know ■ no/small challenge ■ some challenge ■ big/very big challenge

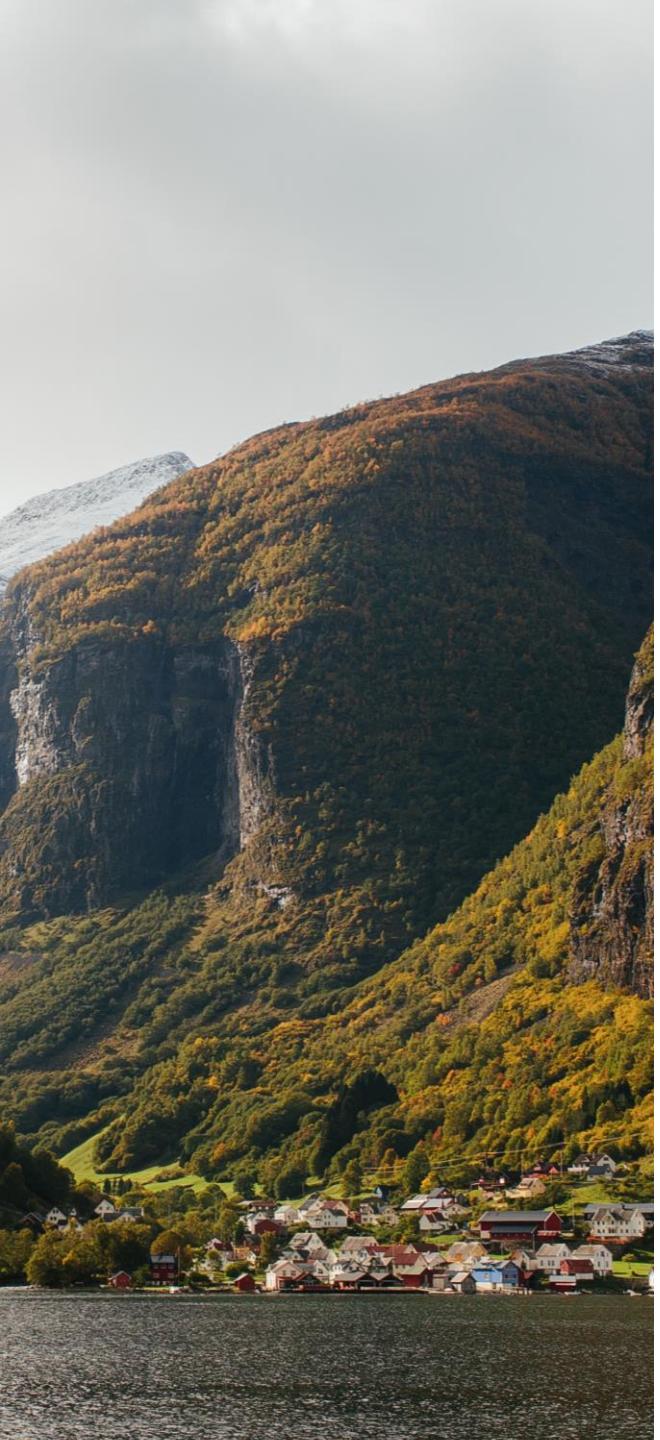
Ingen
utfordring

Liten
utfordring

Noe
utfordring

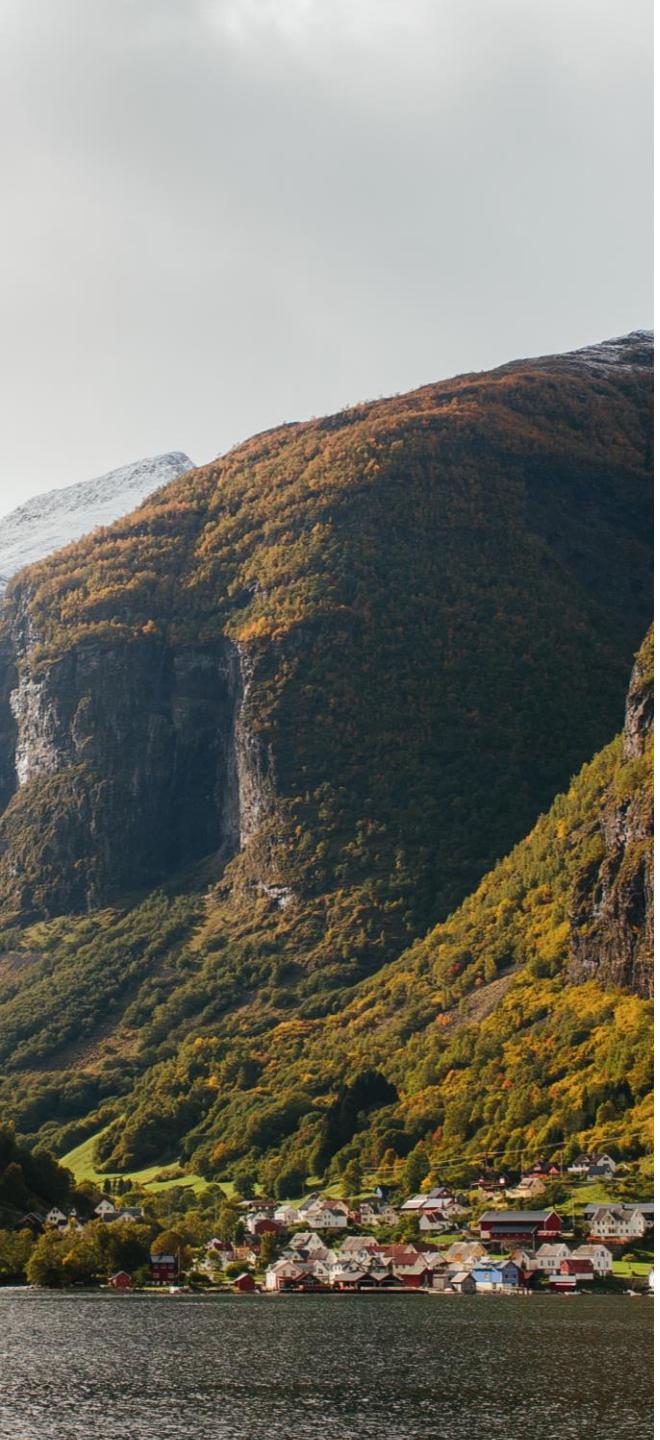
Stor
utfordring

Veldig stor
utfordring

Eksempel: Organisasjon

- Vi mangler støtte fra ledelse/Ledelse forstår ikke kompleksiteten i prosjektet
- Forretning/Fag forstår ikke mulighetsrommet, kommer ikke opp med relevante case eller problemstillinger
- Vi blir ikke prioritert (portfoljestyring)
- Hvem eier egentlig dette? Hvem i organisasjonen skal utvikle?
- Kompetanse? Konsulentene leverer ikke
- Fag, IT/analyse har aldri jobbet sammen, har ikke fellesspråk eller fellesplattform
- Ingen ressurser/kompetanse for implementering av teknologi i faglinjen
- Konservative og gamle ansatte

Eksempel: Juridisk og personvern

- Juridiske rammeverk som stor hindring for fremgang i prosjekter
- Å få tilgang til data, sammenstille data og bruke data
- Krav til offentlig forvaltning (Forklarbarhet, rettferdighet, transparens, ansvarlighet) ikke lett å anvende på teknologi
- Jurister forstår ikke teknologien, Teknologer forstår ikke jurister
- Personvernkonsekvensutredinger? Hva med anonymisering?
- Høy tillit i befolkningen – høye krav til sikkerhet

Fokus på å klassifisere,
kontrollere og predikere

Datadrevet offentlig forvaltning

Mer, annerledes
og ny data

Avanserte metoder
(maskinlæring, kunstig intelligens)
for å analysere data og resirkulere
data i praksis

Welfare surveillance system violates human rights, Dutch court rules

Government told to halt use of AI to detect fraud in decision hailed by privacy campaigners

/ Central authorities slow to react as Sweden's cities embrace automation of welfare management

by Katarina Lind and Leo Wallentin

Trelleborg is Sweden's front-runner in automating welfare distribution. An analysis of the system's source code brought little transparency - but revealed that the personal data of hundreds was wrongly made public.

STORY 17 MARCH 2020 #AUTOMATINGSOCIETY #PUBLICSECTOR #SWEDEN #WELFARE

/ Austria's employment agency rolls out discriminatory algorithm, sees no problem

by Kaiser-Bil and Nicolas

AMS, Austria's employment agency, is about to roll out a sorting algorithm that gives lower scores to women and to the disabled. It is very likely illegal under current anti-discrimination law.

STORY 6 OCTOBER 2019

Algorithmic Profiling of Job Seekers in Austria: How Austerity Politics Are Made Effective

Doris Allhutter^{1†}, Florian Cech^{2*†}, Fabian Fischer^{2†}, Gabriel Grill^{3†} and Astrid Mager^{1†}

¹Institute of Technology Assessment, Austrian Academy of Sciences, Vienna, Austria

²Centre for Informatics and Society, Faculty for Informatics, Vienna University of Technology (TU Wien), Vienna, Austria

³School of Information, University of Michigan, Ann Arbor, MI, United States

STAATENGRUPPE |

IB-elever fortvilar over karakterar etter avlyste eksamenar

Elever på IB-linjer har på grunn av koronaavlyste eksamenar fått karakterar delvis basert på gamle data. – Dette kan vere ugyldig, seier ein norsk jusprofessor.

Birgitte Vågnes Bakken
Journalist

Publisert 16. juli kl. 23:47
Oppdatert 17. juli kl. 11:20

IB-ELEV Sigurd Salvesen har fram til nyleg gått IB-linja på Lillestrøm vidaregåande skule.
Foto: PRIVAT

Datadrevet offentlig forvaltning vil...

ØKE

Individualisering
Kommersialisering
Ulikheter/Marginalisering
Diskriminering
Overvåking

ANGRIPE

Transparens
Kontroll
Retten til privatliv
Demokratiske
grunnverdier

Er alle utfordringer vi støtter på i arbeidet med datadrevet offentlig forvaltning så idiotiske?

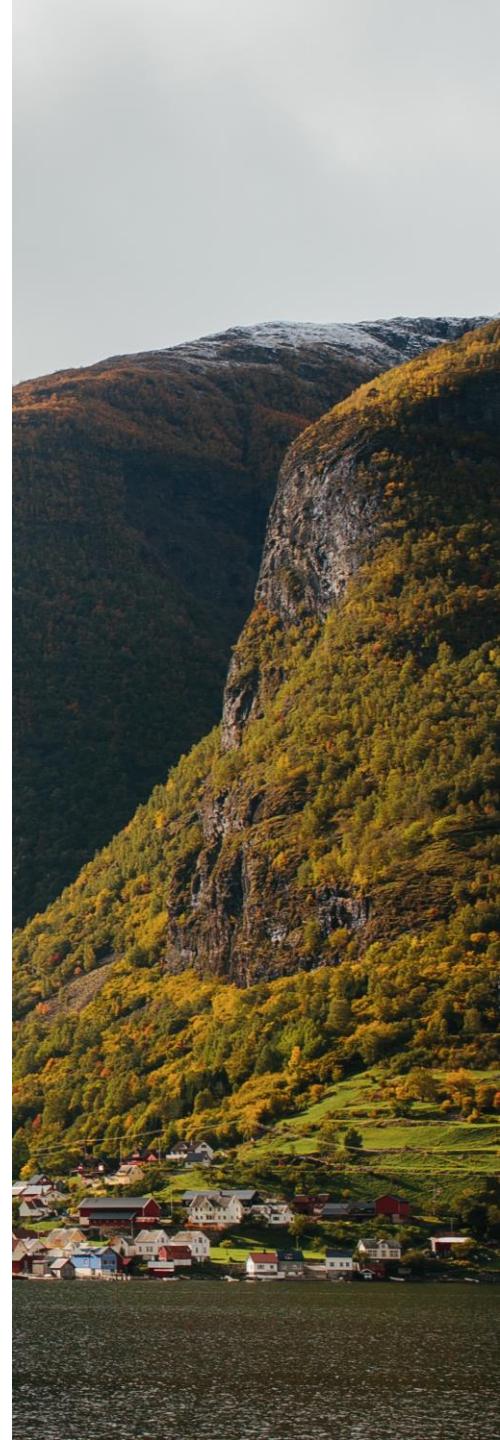
Hva er det vi utelater i våre diskusjoner rundt datadrevet offentlig forvaltning?

Offentlig sektor er annerledes enn privat sektor

'Data-driven systems might transform state-citizen relations and understandings of both people and social issues.' (Dencik et. al 2019)

'Many governmental decisions are especially weighty and democratically elected governments have special duties of accountability
(Brauneis & Goodman 2018)

'For commercial enterprises, the exploitation of these data can often turbocharge the financial bottom line. However, for public organizations the ambiguous, multifaceted, and **contested "bottom line" of creating "public value"** generates a set of important questions and concerns.' (Mergel et. al)

Hva nå?

Lisa Reutter, forsker, Institutt for sosiologi og statsvitenskap

lisa.m.reutter@ntnu.no

@LisaMReutter

NTNU

Kunnskap for en bedre verden